

Duration: 3 Hours

Total Mark: 100

N.B.: 1. All Questions are compulsory and carry equal marks.

2. Figures to the right indicate marks to a sub-question.

Q 1. Attempt **any two** of the following:

- a) Define Rights and give its meaning with the help of Positive Rights. 10
- b) Discuss the Legal Theory of Rights. 10
- c) Explain the Theory of Natural Rights. 10

Q 2. Attempt **any two** of the following:

- a) What is Negative Liberty? Explain with examples. 10
- b) Explain the relationship between Liberty and Equality. 10
- c) Describe the features of Distributive Justice. 10

Q 3. Attempt **any two** of the following:

- a) Briefly describe the features of Elitist Democracy. 10
- b) What are the merits and demerits of Liberal Democracy 10
- c) Explain the most important challenges to Democracy today. 10

Q 4. Attempt **any two** of the following:

- a) Explain the significant features of Marxism. 10
- b) Critically examine the ideology of Fascism. 10
- c) Comment on rise and features of Feminism as an ideology. 10

Q 5 Write notes on **any two** of the following:

- a) Idealist Theory of Rights. 10
- b) Procedural Justice. 10
- c) Participatory Democracy. 10

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत, तसेच प्रत्येक प्रश्नाला समान गुण आहेत.

२. उजवी कडील संख्या उपप्रश्नाचे गुण दर्शवतात.

प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- अ) अधिकारांची व्याख्या करा तसेच सकारात्मक अधिकारांच्या आधारे त्यांचा अर्थ स्पष्ट करा. १०
- ब) वैधानिक अधिकारांचा सिद्धांत या वर चर्चा करा. १०
- क) नैसर्गिक अधिकारांचा सिद्धांत स्पष्ट करा. १०

प्र.२ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- अ) नकारात्मक स्वातंत्र्य म्हणजे काय? उधारणे देऊन स्पष्ट करा. १०
- ब) स्वातंत्र्य आणि समता यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा. १०
- क) विज्ञानात्मक न्यायाची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०

प्र. ३ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- अ) अभिजनवादी लोकशाहीचे वैशिष्ट्ये थोडक्यात विषद करा. १०
- ब) उदारमतवादी लोकशाहीचे गुण व दोष कुठले? १०
- क) वर्तमान काळातील लोकशाही समोरील सर्वात महत्वाची आव्हाने स्पष्ट करा. १०

प्र. ४ खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा:

- अ) मार्क्सवादाची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०
- ब) फासिवादाचे टीकात्मक परीक्षण करा. १०
- क) स्त्रीवादाचा उदय आणि वैशिष्ट्ये या वर भाष्य करा. १०

प्र. ५. खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा:

- अ) अधिकारांचा आदर्शवादी सिद्धांत १०
- ब) प्रक्रियात्मक न्याय १०
- क) सहभाग्युक्त लोकशाही १०
